

Suvestinė redakcija nuo 2021-11-01

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2000, Nr. [105-3330](#), i. k. 1002250ISAK00000668

Nauja redakcija nuo 2021-11-01:

Nr. [V-1922](#), 2021-08-24, paskelbta TAR 2021-08-24, i. k. 2021-17840

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL SUAUGUSIŲJŲ REUMATOLOGIJOS ANTRINIO IR TRETINIO LYGIO
STACIONARINIŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TEIKIMO
SPECIALIŲJŲ REIKALAVIMŲ APRAŠO PATVIRTINIMO**

2000 m. lapkričio 9 d. Nr. 668
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 3 punktu:

1. T v i r t i n u Suaugusiųjų reumatologijos antrinio ir tretinio lygio stacionarinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo specialiųjų reikalavimų aprašą (pridedama).
2. P a v e d u įsakymo vykdymą kontroliuoti viceministrui pagal veiklos sritį.

L. E. SVEIKATOS APSAUGOS
MINISTRO PAREIGAS

RAIMUNDAS ALEKNA

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
sveikatos apsaugos ministro
2000 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. 668
(Lietuvos Respublikos sveikatos
apsaugos ministro 2021 m. rugpjūčio 24 d.
įsakymo Nr. V-1922 redakcija)

SUAUGUSIŲJŲ REUMATOLOGIJOS ANTRINIO IR TRETINIO LYGIO STACIONARINIŲ ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TEIKIMO SPECIALIŲJŲ REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIS NUOSTATOS

1. Suaugusiųjų reumatologijos antrinio ir tretinio lygio stacionarinių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo specialiųjų reikalavimų aprašas (toliau – Aprašas) nustato specialiuosius reikalavimus asmens sveikatos priežiūros įstaigoms (toliau – ASPĮ) ir asmens sveikatos priežiūros specialistams, teikiantiems suaugusiųjų reumatologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas, reikalavimus suaugusiųjų reumatologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio stacionarines asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiančių ASPĮ patalpoms ir medicinos priemonėms (prietaisams), taip pat šių paslaugų teikimo tvarką.

2. Apraše vartojamos sąvokos ir jų apibrėžtys:

2.1. **Suaugusiųjų reumatologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio stacionarinės asmens sveikatos priežiūros paslaugos** (toliau – reumatologijos stacionarinės paslaugos) – pagal gydytojo reumatologo kompetenciją teikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos stacionare gydomiems suaugusiems pacientams, kuriems įtariamos ar diagnozuotos ligos ir (ar) sveikatos sutrikimai, pagal Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtąją pataisytą ir papildytą leidimą „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM), patvirtintą Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. vasario 23 d. įsakymu Nr. V-164 „Dėl Tarptautinės statistinės ligų ir sveikatos sutrikimų klasifikacijos dešimtojo pataisyto ir papildyto leidimo „Sisteminis ligų sąrašas“ (Australijos modifikacija, TLK-10-AM) įdiegimo“, koduojamos kodais D68.6; D68.8; D69.0; D86.8; E70.2; E85.3; G56.0; I00–I02; I73.0; I73.1; L52; M00; M01.2; M02; M03; M05–M14; M15–M19; M22; M23; M25.0; M25.2–M25.9; M30–M36; M40; M41.1–M41.9; M42–M43; M45; M46; M47.1; M47.2; M47.8; M47.9; M48.1; M48.2; M48.4; M48.8; M48.9; M49.8; M50; M51; M53; M54.1–M54.9; M60–M63; M65–M68; M70–M73; M75–M77; M79.0; M79.1; M79.3; M79.4; M79.6–M79.9; M80–M83; M85; M86.0; M87–M94; Q78; Q79.6; Q79.8; Q79.9; Q87.4.

2.2. Kitos Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos kituose teisės aktuose, reguliuojančiuose asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą.

II SKYRIUS REIKALAVIMAI ASPĮ IR ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTAMS

3. Reumatologijos stacionarinės paslaugos teikiamos ASPĮ, turinčiose licenciją teikti stacionarines reumatologijos antrinio ir (ar) tretinio lygio asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

4. Darbo dienomis dienos metu reumatologijos stacionarines paslaugas teikia gydytojas reumatologas ir bendrosios praktikos slaugytojas.

5. Budėjimo metu reumatologijos stacionarinių paslaugų teikimas visą parą organizuojamas vadovaujantis Bendrųjų vidaus ligų stacionarinių antrinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašu ir (ar) Bendrųjų specializuotų vidaus ligų stacionarinių tretinio

lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašu, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. gruodžio 9 d. įsakymu Nr. V-1242 „Dėl Bendrųjų vidaus ligų stacionariųjų antrinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašo ir Bendrųjų specializuotų vidaus ligų stacionariųjų tretinio lygio paslaugų teikimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas Nr. V-1242).

6. Prireikus pacientui suteikiama medicinos psichologo ir (ar) kitos atitinkamos profesinės kvalifikacijos sveikatos priežiūros specialisto (-ų) ir (ar) socialinio darbuotojo konsultacija, atsižvelgiant į gydomą ligą ar sveikatos sutrikimą.

III SKYRIUS

REIKALAVIMAI PATALPOMS IR MEDICINOS PRIEMONĖMS (PRIETAISAMS)

7. Reumatologijos stacionarines paslaugas teikiančioje ASPĮ turi būti:

7.1. padalinys, kuriame teikiamos skubiosios medicinos pagalbos paslaugos, vadovaujantis Specialiųjų reikalavimų asmens sveikatos priežiūros įstaigos skubiosios medicinos pagalbos skyriui ir skubiosios medicinos pagalbos kabinetui aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. gruodžio 16 d. įsakymu Nr. V-1073 „Dėl Specialiųjų reikalavimų asmens sveikatos priežiūros įstaigos skubiosios medicinos pagalbos skyriui ir skubiosios medicinos pagalbos kabinetui aprašo patvirtinimo“;

7.2. padalinys, kuriame teikiamos reanimacijos ir intensyviosios terapijos paslaugos, vadovaujantis Antrinio lygio reanimacijos ir intensyviosios terapijos paslaugų (reanimacijos II) teikimo suaugusiems sąlygų ir tvarkos aprašu ir (ar) Tretinio lygio reanimacijos ir intensyviosios terapijos paslaugų (reanimacijos III) teikimo suaugusiems sąlygų ir tvarkos aprašu, patvirtintais Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. V-827 „Dėl reanimacijos ir intensyviosios terapijos paslaugų teikimo vaikams ir suaugusiems sąlygų ir tvarkos aprašų patvirtinimo“;

7.2.1. antrinio lygio reumatologijos stacionarines paslaugas teikiančioje ASPĮ – padalinys, kuriame teikiamos suaugusiųjų reanimacijos II paslaugos;

7.2.2. tretinio lygio reumatologijos stacionarines paslaugas teikiančioje ASPĮ – padalinys, kuriame teikiamos suaugusiųjų reanimacijos III paslaugos;

7.3. padalinys, kuriame teikiamos reumatologijos stacionarinės paslaugos. Jame turi būti:

7.3.1. palata (-os)); kurioje (-se) teikiamos reumatologijos stacionarinės paslaugos;

7.3.2. invazinėms sąnarių ir kt. procedūroms atlikti skirtas procedūrų kabinetas;

7.3.3. neinvazinėms procedūroms atlikti skirtas procedūrų kabinetas;

7.3.4. laukimo zona.

8. Reumatologijos stacionarines paslaugas teikiančioje ASPĮ turi būti Asmens sveikatos priežiūros įstaigos pirmosios medicinos pagalbos rinkinys, atitinkantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2003 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. V-450 „Dėl Asmens sveikatos priežiūros įstaigos pirmosios medicinos pagalbos rinkinio aprašo, Pirmosios pagalbos rinkinio aprašo ir Asmens sveikatos priežiūros ir farmacijos specialistų kompetencijos, teikiant pirmąją medicinos pagalbą, aprašo patvirtinimo“ nustatytus reikalavimus.

9. Reumatologijos stacionarines paslaugas teikiančioje ASPĮ turi būti radiologinė diagnostikos įranga, atitinkanti Radiologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. liepos 24 d. įsakymu Nr. V-881 „Dėl Radiologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo reikalavimų aprašo patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas Nr. V-881), nustatytus reikalavimus.

10. ASPĮ, teikiančioje antrinio lygio reumatologijos stacionarines paslaugas, turi būti šiame punkte išvardytos medicinos priemonės (prieetaisai) (toliau – medicinos priemonės) ir kitos medicinos priemonės, reikalingos stacionarinėms antrinio lygio reumatologijos paslaugoms teikti:

10.1. sąnarių (išskyrus smilkininį apatinio žandikaulio, stuburo, kryžmens ir klubų sąnarius) ir periartikuliinių audinių (sąnarių raiščių, sausgyslių ir pan.) aspiracijai, punkcinei biopsijai ir (ar) injekcijoms atlikti;

- 10.2. elektrokardiografas;
- 10.3. defibriliatorius;
- 10.4. Ambu maišas;
- 10.5. kapiliaroskopiniams tyrimams atlikti;
- 10.6. sialometrijai ir (ar) Širmerio testui atlikti.
- 11. ASPĮ, teikiančioje tretinio lygio reumatologijos stacionarines paslaugas, turi būti šiame punkte išvardytos medicinos priemonės ir kitos medicinos priemonės, reikalingos stacionarinėms tretinio lygio reumatologijos paslaugoms teikti:
 - 11.1. Aprašo 10.1–10.6 papunkčiuose nurodytos medicinos priemonės;
 - 11.2. funkciniam širdies tyrimams atlikti;
 - 11.3. plaučių funkciniam tyrimams (su dujų difuzijos ištyrimu) atlikti;
 - 11.4. elektroneuromiografijai atlikti;
 - 11.5. odos ir poodžio, raumenų, sąnario dangalų, mažųjų seilių liaukų biopsijai atlikti;
 - 11.6. sinovinio skysčio tyrimui, naudojant poliarizuotą šviesą, atlikti;
 - 11.7. nervų blokadoms atlikti;
 - 11.8. endoskopiniams sąnarių tyrimams (artroskopijai) atlikti;
 - 11.9. sąnarių plovimui atlikti;
 - 11.10. sąnarių (taip pat ir smilkininio apatinio žandikaulio, stuburo, kryžmens, klubų sąnarių) ir (ar) minkštųjų audinių aspiracijai, biopsinei medžiagai paimti ir (ar) tirti, ir (ar) injekcijoms atlikti;
 - 11.11. dvigubos energijos rentgeno absorbcijos densitometras.

IV SKYRIUS

ANTRINIO LYGIO REUMATOLOGIJOS STACIONARINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO SPECIALIEJI REIKALAVIMAI

- 12. Antrinio lygio reumatologijos stacionarines paslaugas teikiančioje ASPĮ:
 - 12.1. visą parą atliekami šie tyrimai ir (ar) procedūros:
 - 12.1.1. laboratoriniai tyrimai: automatizuotas hematologinis (kraujo) tyrimas (ne mažiau kaip 5 dalių leukocitų diferenciacijos hematologiniu analizatoriumi), eritrocitų nusėdimo greičio, hemoglobino, mioglobino koncentracijos nustatymas, biocheminiai kraujo tyrimai: bendro baltymo, kreatinino, elektrolitų (kalio, natrio, chloridų, kalcio, jonizuoto kalcio, magnio), šlapimo rūgšties koncentracijos, C reaktyviojo baltymo, kreatinkinazės širdies izofermento (CK-MB) masės, troponino T, aspartataminotransferazės (ASAT) aktyvumo, alaninaminotransferazės (ALAT) aktyvumo, šarminės fosfatazės aktyvumo nustatymas, protrombino laiko tyrimas, aktyvinto dalinio tromboplastino laiko (ADTL), D-Dimerų nustatymas, bendras šlapimo tyrimas;
 - 12.1.2. punktų (sąnario skysčio, sinovinio skysčio) ėminių paėmimas;
 - 12.1.3. elektrokardiografija;
 - 12.1.4. defibriliacija;
 - 12.1.5. dirbtinis kvėpavimas naudojant Ambu maišą;
 - 12.2. ne visą parą gali būti atliekami šie ir kiti tyrimai ir (ar) procedūros:
 - 12.2.1. laboratoriniai tyrimai: biocheminiai kraujo tyrimai: albumino koncentracijos, procalcitonino kokybinis arba pusiau kiekybinis nustatymas, antistreptolizino O kiekybinis nustatymas, automatizuotas sąnarių skysčio tyrimas, sąnarių skysčio natyvinio tepinėlio mikroskopija, reumatoidinio faktoriaus kiekybinis ir (ar) kokybinis nustatymas, feritino koncentracijos nustatymas, baltymų frakcijų nustatymas elektroforezės būdu, kiti nei Aprašo 12.1.1 papunktyje išvardyti antrinio lygio laboratoriniai tyrimai, nurodyti Įsakyje Nr. V-1242;
 - 12.2.2. imunologiniai tyrimai (imunoglobulinų A, G, M, E koncentracijos nustatymas);
 - 12.2.3. mikrobiologiniai tyrimai;
 - 12.2.4. citomorfologiniai (audinių ir organizmo skysčių, šlapimo, išmatų) tyrimai;
 - 12.2.5. kapiliaroskopiniai tyrimai;
 - 12.2.6. sialometriją ir (ar) Širmerio testas;

- 12.2.7. sąnarių ir (ar) minkštųjų audinių ultragarsiniai tyrimai;
- 12.2.8. sąnarių (išskyrus smilkininio apatinio žandikaulio, stuburo, kryžmens, klubų sąnarius) ir (ar) periartikulinių audinių aspiracijos ir (ar) injekcijos;
- 12.2.9. biopsija ir (ar) ėminio histologinis tyrimas (histologinis tyrimas gali būti atliekami pagal sutartį su kita ASPĮ).

V SKYRIUS

TRETINIO LYGIO REUMATOLOGIJOS STACIONARINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO SPECIALIEJI REIKALAVIMAI

- 13. Tretinio lygio reumatologijos stacionarines paslaugas teikiančioje ASPĮ:
 - 13.1. visą parą atliekami šie tyrimai ir (ar) procedūros:
 - 13.1.1. Aprašo 12.1 papunktyje nurodytos procedūros ir tyrimai;
 - 13.1.2. N-galinio smegenų natriuretinio propeptido (NT-proBNP) koncentracijos nustatymas;
 - 13.2. ne visą parą gali būti atliekami šie ir kiti tyrimai ir (ar) procedūros:
 - 13.2.1. Aprašo 12.2 papunktyje nurodyti tyrimai ir (ar) procedūros;
 - 13.2.2. laboratoriniai tyrimai: kaulų metabolizmo žymenų tyrimai, biocheminiai, mikrobiologiniai, imuniniai, cheminiai, imunohepatologiniai, hematologiniai, kiti nei Aprašo 13.1 papunktyje išvardyti tretinio lygio laboratoriniai tyrimai, nurodyti Įsakyme Nr. V-1242;
 - 13.2.3. širdies funkciniai tyrimai;
 - 13.2.4. plaučių funkciniai tyrimai (su dujų difuzijos ištyrimu);
 - 13.2.5. elektroneuromiografija;
 - 13.2.6. nervų blokados;
 - 13.2.7. sinovinio skysčio tyrimas, naudojant poliarizuotą šviesą;
 - 13.2.8. odos ir (ar) poodžio, raumenų, sąnario dangalų, mažųjų seilių liaukų biopsija;
 - 13.2.9. sąnarių plovimas;
 - 13.2.10. smilkininio apatinio žandikaulio, stuburo, kryžmens, klubų sąnarių ir (ar) minkštųjų audinių aspiracijos ir (ar) injekcijos;
 - 13.2.11. ultragarsiniai sąnarių ir (ar) kraujagyslių tyrimai;
 - 13.2.12. dvigubos energijos rentgeno absorbcijos kaulų densitometrija;
 - 13.2.13. genetiniai tyrimai (gali būti atliekami pagal sutartį su kita ASPĮ);
 - 13.2.14. patologijos tyrimai ir jų įvertinimas (gali būti atliekami pagal sutartį su kita ASPĮ).
- 14. Pacientai, sergantys retomis reumatinėmis jungiamojo audinio ir raumenų bei skeleto ligomis ir (ar) sindromais, susijusiais su kitomis (nereumatinėmis) ligomis ir kitomis retomis reumatinėmis ligomis, nurodytomis ORPHANET (Europos informacijos puslapis apie retas ligas ir retuosius vaistus) interneto svetainėje, pirmą kartą stacionare ištiriami ir gydomi tik tose tretinio lygio reumatologijos stacionarines paslaugas teikiančiose ASPĮ, kuriose yra daugiadalykė gydytojų specialistų komanda. Daugiadalykė gydytojų specialistų komandą sudaro gydytojas reumatologas, kiti sveikatos priežiūros specialistai, atsižvelgiant į gydomą ligą ir (ar) sveikatos sutrikimą.

VI SKYRIUS

REUMATOLOGIJOS STACIONARINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO TVARKA

- 15. Reumatologijos stacionarines paslaugas skiria gydytojas reumatologas. Siuntimą šioms paslaugoms gauti gali išduoti bet kokios profesinės kvalifikacijos gydytojas, esant gydytojo reumatologo išvada dėl reumatologijos stacionarinių paslaugų reikalingumo.
- 16. Atsižvelgiant į ligą ir (ar) sveikatos sutrikimą, prieš pradedant teikti planines reumatologijos stacionarines paslaugas pacientui atliekami laboratoriniai tyrimai: hematologiniai, biocheminiai ir kiti gydytojo reumatologo paskirti tyrimai (šeimos gydytojo ar kito siunčiančiojo gydytojo specialisto pagal jo Lietuvos medicinos normoje nustatytą kompetenciją).

17. Teikiant reumatologijos stacionarines paslaugas sprendimą dėl konkrečiam pacientui taikytino gydymo metodo priima gydytojas reumatologas.

18. Pacientai tiriami ir gydomi vadovaujantis diagnostikos ir gydymo metodikomis ir (ar) protokolais.

19. Teikiant reumatologijos stacionarines paslaugas, reikiamos radiologijos asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikiamos vadovaujantis Įsakymu Nr. V-881.

20. Teikiant reumatologijos stacionarines paslaugas, reikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos dėl retų reumatinių judėjimo ir atramos organų sistemos ligų, nurodytų ORPHANET (Europos informacijos puslapis apie retas ligas ir retuosius vaistus) interneto svetainėje, teikiamos vadovaujantis Nacionaliniu veiklos, susijusios su retomis ligomis, planu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2012 m. spalio 18 d. įsakymu Nr. V-938 „Dėl Nacionalinio veiklos, susijusios su retomis ligomis, plano patvirtinimo“.

21. Teikiant reumatologijos stacionarines paslaugas pildoma forma Nr. 066/a-LK „Stacionare gydomo asmens statistinė kortelė“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1998 m. lapkričio 26 d. įsakymu Nr. 687 „Dėl medicininės apskaitos dokumentų formų tvirtinimo“, taip pat pildomas klinikinis elektroninis dokumentas E003 „Stacionaro epikrizė“, nurodytas Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. V-657 „Dėl Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, priede, bei kiti asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatyti medicinos dokumentai.

22. Reumatologijos stacionariųjų paslaugų organizavimo ASPI tvarką nustato ASPI vadovas.

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [116](#), 2002-03-08, Žin., 2002, Nr. 28-1016 (2002-03-16), i. k. 1022250ISAK00000116

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymų, reglamentuojančių vaikų ir suaugusiųjų antrinio ir tretinio lygio sveikatos priežiūros paslaugų teikimo bendruosius ir specialiuosius reikalavimus, dalinio pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Įsakymas

Nr. [V-1922](#), 2021-08-24, paskelbta TAR 2021-08-24, i. k. 2021-17840

Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. lapkričio 9 d. įsakymo Nr. 668 „Dėl Reumatologijos antrinio ir tretinio lygio paslaugų teikimo specialiųjų reikalavimų“ pakeitimo